

Stadgereform för Svenska Fäktförbundet

Svenska Fäktförbundet är i behov av att genomföra en stadgereform av större omfattning. Anledningen är att förbundet behöver växa för att säkra framtiden, såväl vad gäller antalet medlemsföreningar och medlemmar i dessa föreningar.

De delar av Sverige där fäktning finns behöver bli än mer livskraftiga. Det sker när det finns tillräckligt många föreningar för att upprätthålla en livskraftig regional verksamhet med ett aktivt SDF och en fungerande regional tävlings- och utbildningsstruktur.

För att få en sådan utveckling till stånd krävs att det finns förutsättningar för förändring. Engagemang är en viktig grundförutsättning och beror på hur väl den enskilde förstår de aktiviteter som pågår och känner att hon eller han kan vara delaktig och påverka det som händer. En viktig fråga är vilka förutsättningar som förbundets stadgar ger för delaktighet och engagemang.

Svenska Fäktförbundets verksamhet och stadgar är förstås bara en del i en sådan lösning som måste bygga på en förnyad entusiasm för att sprida fäktningen till nya platser och att utveckla det som redan finns till föreningar som är redo för framtiden. Men samtidigt är moderna stadgar som bättre tar tillvara och uppmärksammar alla krafter hos alla inom Svenska Fäktförbundet en grundläggande förutsättning för engagemang. Signalen behöver vara att det 120-åriga förbundet behöver fyllas med samma entusiasm som om det gällde en helt ny idrott för att växa, ta nya annorlunda tag och väga se möjligheten till en annan struktur.

En del i denna ansträngning är att söka möjligheter att bryta de mönster som utvecklats under lång tid. Stora föreningar mot små, elit mot bredd, söder mot norr, öster mot väster, föreningarna mot förbundet, florett mot värja... Många av dessa mönster återskapas och förstärks genom förbundsstämman varje år. Går det att göra nödvändiga moderniseringar och justeringar av stadgarna för att hitta sätt att förändra spelplanen så att negativa mönster bryts och det blir möjligt att engagera fler i en gemensam vision för Svensk Fäktning?

Dessa tankar har legat till grund för stadgeförslaget som gått ut på remiss. Det har blivit stora frågor, komplexa problem och alla idéer kanske inte ens går att förverkliga. Vi är medvetna om detta. Samtidigt har vi redan nu fått fram viktiga impulser och idéer och kanske börjat prata om andra saker än vi brukar. Låt oss gemensamt ta fasta på det positiva och försöka se om vi kan få det att växa och ge impulser till hur vi kan utvecklas också i distrikten, i föreningen och som individer.

Tack till er som givit synpunkter på stadgeförslaget! Vi återkommer med reviderat förslag och har förhoppningen att kunna fortsätta dialogen med er som redan är engagerade och förhoppningsvis kunna involvera och engagera fler föreningar. Successivt kan vi hitta fler bra lösningar som vi kanske inte visste fanns.

Remissvar med överväganden från arbetsgruppen

”En förening, en röst”

Disciplinnämnden ställer sig tvekande till förslaget ”en förening – en röst” utifrån att förslaget kan ha svårt att vinna stöd. Man nämner också risken att större föreningar skulle dela upp sig i flera i syfte att erhålla fler röster. Övervägandena bakom de nuvarande röstfördelningsreglerna har beskrivits av Roland Halvorsen i *Idrottsjuridisk Skriftserie* 2002 s. 89.

C4 Fäktklubb är positiva till förslaget, dels med hänvisning till tröskeeffekterna, dels då incitament till att överredovisa medlemmar försvinner.

Föreningen för Fäktkonstens Främjande anser att den förslagna röstfördelningen är oacceptabel. Man anför att medlemsantalet i den egna föreningen är jämförbart med medlemsantalet i de tre distrikten Östsvenska, Mellansvenska och Norrländska Fäktförbunden. Man menar också att det finns en risk att mindre föreningar befinner sig i beroendeförhållande till SvFF. Om problemet är dåliga medlemsunderlag bör i stället detta rättas till.

Göteborgs Fäktklubb menar att nuvarande skala för röstfördelning till föreningarna bör behållas men att fördelningen bör ske utifrån antalet licensierade fäktare i föreningen i stället för antalet medlemmar aktiva i fäktning i IdrottOnline. Föreningen föreslår också att varje distrikt istället för tre röster bör ha en röst vid årsmötet.

Stora Rörs Idrottsklubb menar att det finns argument både för och emot röstfördelning i proportion till medlemsantal.

Bedömning SvFF: *Det finns goda argument för båda alternativen. Det väsentliga är att fler kommer till tals innan det slutliga förslaget bestäms.*

En person, en röst (inga fullmakter)

C4 Fäktklubb är positiv till detta förslag då det motiverar samtliga föreningar att delta.

Bedömning SvFF: *Förefaller inte kontroversiellt?*

Ändrade röstprinciper

C4 Fäktklubb anser att det finns anledning att förändra valproceduren men anser inte att Bordapprincipen är tillräckligt bra och inte uppfyller vissa grundläggande krav på ett valsystem. I stället förordas Schulzemetoden efter en noggrann genomgång av den teoretiska grunden för val och valbeteende. Denna metod är den mest optimala valmetoden men har den nackdelen att den kräver databearbetning.

Göteborgs FK ställer sig bakom införande av Bordapprincipen vid personval och lämnar ett konkret förslag på utformning av text för detta samt förslag till ett antal förbättringar när det gäller andra omröstningar.

Bedömning SvFF: *Alternativen bör undersökas.*

Förslaget att årsmötet ska godkänna en ekonomisk plan

FFF anser att det årsmötet ska fastställa en budget för att möjliggöra utvärdering av förbundets verksamhet och menar att en ekonomisk plan inte skulle vara tillräcklig.

Bedömning SvFF: Argumenten gällande svårigheterna med en budget är starka med avseende på den starka dynamik som gäller för de offentliga bidragen. Utvecklingen går mot allt starkare ändamålsbestämning från finansärens sida och beslut om budget handlar i realiteten om en liten andel av av SvF:s verksamhet.

Förlängda mandatperioder

Disciplinnämnden är negativ till längre mandatperioder och menar att det skulle försvåra rekrytering och öka risken för avhopp.

Göteborgs Fäktklubb anser att fyraåriga mandatperioder utifrån RF:s kod för demokratisk styrning fordrar att årsmöte genomförs vartannat år.

Stora Rörs Idrottsklubb anser att mandattider på fyra år är för långa.

Bedömning SvFF: Flera andra fäkttförbund i vår del av världen har fyraåriga mandatperioder och det anses allmänt fungera väl med de olympiska cyklerna. För de som är ovana vid arbetet i ett nationellt SF är läroperioden ofta ganska lång och det är omvitnat från många styrelseledamöter att det ofta tar ett par år att få en överblick och förståelse så att man kan göra verklig nytta. Årsmöte varje år är också en avsevärd ansträngning för förbundet och även i Sverige är det många andra förbund som övergått till årsmöte vartannat år med fyraåriga mandatperioder. Argumentet att det är svårt att få kandidater som är villiga att binda sig för mer än två år är beklagligt då det skulle innebära en för låg motivationsgrad.

Förslag angående disciplinnämnden

Nämnden är även tveksam till förslaget att utöka disciplinnämnden med en person samt att enbart ha ordinarieledamöter och slopa suppleanterna. Om nämnden skulle bestå av totalt sex personer önskar nämnden att årsmötet vid sidan av ordförande också väljer en vice ordförande.

Bedömning SvFF: Det är förstås svårt att motsätta sig Disciplinnämndens bedömning men faktum är att nämnden varit hårt belastad de senaste åren och att inläringstiden är ganska lång. De allra flesta ledamöterna har också suttit länge på sina poster.

Möjlighet att stänga av en förening från tävlingsverksamhet

När det gäller förslaget att SvFF:s styrelse skulle kunna besluta om att stänga av en förening från tävlingsverksamhet menar Disciplinnämnden att sådan bestraffningsrätt bör hanteras genom Disciplinnämnden. Samtidigt påpekar man att begreppet idrottens värdegrund är ”mycket diffust” och svårt för en enskild att uppfatta korrekt.

C4 Fäkttförening menar att det är önskvärt att ha en sanktion som är mildare än uteslutning för att få en ”straffskala” och är positiva till förslaget.

FFF menar att förslaget skulle innebära en kollektiv bestraffning som inte är acceptabel och ifrågasätter objektiviteten i SvFF.

Göteborgs Fäktklubb instämmer i förslaget.

Bedömning SvFF: RF bedömer att införandet av denna sanktion inte är möjlig då den inte finns i RF:s stadgar. Eventuellt skulle det kanske gå att göra indirekt i tävlingsbestämmelserna. Det förtjänar dock att påpekas att ett SF däremot kan utesluta en förening som inte agerar i enlighet med RF:s värdegrund. Både erfarenheterna inom SvFF och det som framkommit från andra SF har visat att frågor som har med ”värdegrunden” att göra är komplicerade. SvFF:s hållning i

principfrågan är att SF inte är lämpliga instanser för att hantera denna typ av frågor, vare sig som disciplinären eller som frågor för SF-styrelser eller årsmöten. Istället har förbundet drivit kravet på en oberoende instans utanför idrotten. I avvaktan på en sådan lösning vilar dock hela ansvaret för att hantera föreningar vars verksamhet inte anses förenlig med idrottens värdegrund inom SvFF.

Förslaget ”Aktivas kommitté”

C4 Fäktklubb tillstyrker förslaget om Aktivas kommitté men har ett stort antal synpunkter på hur förslaget är konstruerat och pekar på stora behov av klarlägganden.

Föreningen för Fäktkonstens Främjande är positivt till att de aktiva ska få möjlighet att påverka förbundet men anser att förslaget att de aktiva skulle ha två ledamöter i förbundsstyrelsen är obalanserat. Föreningen motsätter sig att de aktivas representanter skulle få samma rättigheter som de övriga ledamöterna i förbundsstyrelsen. Föreningen ställer frågan om de aktivas kommitté enbart ska innehålla elitaktiva och menar att det i så fall borde framgå av namnet.

Göteborgs Fäktklubb ställer sig positivt till att öka inflytandet för och samhörigheten bland de elitaktiva inom förbundet. Man menar emellertid att de Aktivas kommitté bör vara ett utskott under förbundsstyrelsen och att förbundsstyrelsen sedan kan välja att adjungera representanter till sina möten och att sådana representanter också kan adjungeras till årsmötet. Föreningen menar att det föreliggande förslaget till stadgemässig reglering inte kan accepteras. Föreningen är kritisk till utformningen för föreslagna AK-stadgarna och lämnar ett antal ändringsförslag samtidigt som man framhåller att den föreslagna strukturen är hursomhelst är olämplig.

Stora Rörs Idrottsklubb är tveksam till införandet av en aktivas kommitté och ifrågasätter om de aktiva hinner med mer än träning och tävling.

Bedömning SvFF: *Det är komplicerat att hitta en bra lösning på AK. RF har framfört att det förslag som lämnats inte är förenligt med RF:s stadgar. Kanske är GFK:s ”kompromissförslag” en lämplig utgångspunkt för att börja någonstans?*

Slopande av Ombud Fäktning

Stora Rörs Fäktklubb har en ambivalent inställning och menar att det kanske kan vara bra att ha kvar möjligheten i stadgarna även om lösningen är tveksam.

Bedömning SvFF: *Är sannolikt ändå ett tämligen okontroversiellt förslag.*

Förslag om begränsade mandattider

Flera remissinstanser har påpekat att stadgarna är inkonsekventa gällande mandattiderna.

C4 Fäktklubb påpekar att regeln behöver förtydligas. Ex: Kan man efter 12 år på en post sedan väljas till en annan post? Går det att återväljas efter ett uppehåll?

Föreningen för Fäktkonstens Främjande är positivt till en begränsning av hur länge en styrelseledamot får sitta men anser att även 12 år är för lång tid.

Göteborgs Fäktklubb instämmer i förslagen till begränsade mandatperioder (i intervallet 6-12 år).

Bedömning SvFF: Klarlägganden behövs. Längre mandattider och årsmöte vartannat år är önskvärda förändringar för att lämna utrymme för mer gemensamma ansträngningar en enbart årsmötesformalia.

Förslaget lekmanarevisorn bereder val av valberedning

Göteborgs Fäktklubb motsätter sig detta förslag utifrån att det är ett uppdrag som till karaktären skiljer sig från uppdraget som lekmanarevisor.

C4 Fäktklubb tillstyrker detta förslag och understryker vikten av att denna fråga bereds.

Bedömning SvFF: Frågan om hur val av valberedning ska beredas förtjänar diskussion. RF, SOK och flera andra SF har institutet att verksamhetsrevisorerna bereder frågan i sina stadgar eller som informell rutin.

Externt deltagande vid årsmöte (media, RF m fl)

Ett antal remissinstanser har uttryckt tveksamheter av olika slag mot den föreslagna lydelsen och lämnat förslag till alternativ.

Bedömning SvFF: Avvägningen mellan öppenhet, möjlighet för många att komma till tals eller medverka och behovet av att säkerställa att de röstberättigade medlemmarna har full kontroll över årsmötet behöver övervägas.

Övriga förslag i remissvaren

Disciplinnämnden föreslår

att 2.4 Kanske bör även hedersordförande och hedersledamot ha fritt tillträde till tävlingar.

C4 Fäktklubb föreslår att stadgeändringsförslaget när det läggs fram på ett årsmöte ska delas upp i avgränsade förslag i syfte att spara tid och göra strukturen i årsmötesförhandlingarna tydligare och effektivare.

Göteborgs Fäktklubb föreslår

att lydelsen för en stadgeändring ska vara samma för SvFF, SDF och IF:

§1.10 För ändring av dessa stadgar krävs beslut av förbundsmöte med minst 2/3 av antalet avgivna röster.

att datum för årsmötet endast ska specificeras till "före mars månads utgång", att kallelse ska gå ut tre månader i förväg, att motioner ska skickas in senast två månader före årsmötet samt att handlingar till årsmötet ska skickas ut tre veckor före årsmötet

att revisorn ska ha möjlighet att kalla till årsmöte

att avsnittet styrelsens åligganden tas bort (och eventuellt förs in i styrelsens arbetsordning)

ett antal justeringar vad gäller normalstadgar för SDF

en särskild "mångfaldsparagraf" enligt följande lydelse:

§1.5 Sammansättning av styrelse med mera

Svenska Fäktförbundet, dess distriktsförbund och föreningar ska verka för att styrelse, valberedning och andra organ får sådan sammansättning att mångfald inklusive jämställdhet mellan kvinnor och män nås och att ungdomar ingår.

När sådan organisation representeras av mer än en person ska mångfald eftersträvas.

Se §6.1 för Förbundsstyrelsens sammansättning och §4.1 för valberedningens sammansättning.

Stora Rörs Idrottsklubb föreslår

att minst en ledamot i Disciplinnämnden bör ha domarkompetens, helst minst motsvarande FIE B.

I flera svar framgår att det upplevs som förvirrande att det finns en paragraf i stadgarna där det står att förbundsmötet fastställer den geografiska indelningen i DF som sedan följs av en paragraf där denna indelning definieras.

Synpunkter från enskilda

Daniel Lazer (ledamot i KMK och KIP) efterlyser förtydligande om någon som uppnått de föreslagna 12 åren kan bli omvald efter ett uppehåll. Han anser också att det är önskvärt med en ordförande i Aktivas kommitté, som inte representerar ett särskilt vapen, så att det totala antalet ledamöter uppgår till sju.

Peter Ejemyr (biträdande generalsekreterare) påpekar att val enligt Bordametoden innebär att män och kvinnor behöver voterats separat och att detta bör få stadgekonskvenser. I stadgarna bör även Svenska Fäktförbundets verksamhet begränsas till den olympiska fäktsporten. Det är inte nödvändigt att förenings- eller SDF-ordförande styrker sin rätt som ombud genom fullmakt.

Övriga synpunkter

Ett stort antal synpunkter på logikfel, formfel, språkfel och skrivfel har inkommit. Ystad Fäktklubb har i sitt remissvar lämnat en systematisk genomgång av sådana fel vilka behöver rättas. Nedan nämns en del andra:

- Enhetligt ändra "skall" till "ska"
- 3.1 första stycket och 3.3 första stycket innehåller samma sak. Lämpligen bör i 3.1 första stycket andra meningen utgå.
- 3.2 Lägg till hedersordförande före hedersledamöter.
- Valberedningens förslag ska omfatta punkterna 16 – 23 (inte 16 – 18).
- 6.2 Andra stycket är skrivet på ett sätt som kräver att ordföranden deltar för att styrelsen ska vara beslutsför och detta kan knappast vara meningen.

Om remissrundan

Remissvar har inkommit från SvFF:s disciplinnämnd, SvFF:s Militärfäktningsskommitté, C4 Fäktklubb, Föreningen för Fäktkonstens Främjande, Göteborgs Fäktklubb, Linköpings Fäktklubb, Stora Rörs Idrottsklubb och Ystad Fäktklubb.

SvFF:s Militärfäktningsskommitté tillstyrker förslaget. Linköpings Fäktklubb har inget att invända mot förslaget. Sandhults SK har inga synpunkter på förslaget.